

ПЛАН - ПРОГРАМА
за превенция и интервенция на насилието и тормоза

за уч. 2022/2023 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за превенция и интервенция на насилието и тормоза се прилага във връзка с Механизма за противодействие на училищния тормоз между учениците в Средно училище „Св. св. Кирил и Методий“ – Белослав е разработена на основание чл. 185, ал.2 от ЗПУО, в съответствие с чл. 39, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование и въз основа на „Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище” на МОН.

Планът има за цел да очертае рамките на единен механизъм за противодействие на тормоза, който да подпомогне усилията на педагогическия и непедагогически екип в Средно училище „Св. св. Кирил и Методий“ – Белослав ” за справяне с това явление.

Изработването на програма за механизъм се налага от разбирането, че реален напредък в справянето с насилието може да бъде постигнат само чрез прилагането на последователна политика, която да се следва от цялата училищна общност.

Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза и насилието са подчинени на обща училищна политика, разработват се самостоятелно от училищната общност и включват:

1. изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;
2. разглеждане на теми от гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа, в заниманията по интереси и във факултативните часове;
3. партньорство с родителите;
4. дейности за развитие на компетентностите на всички членове на училищната общност.

За преодоляване на проблемното поведение на ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователната и училищната среда, с участието му в дейността на институцията и с поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за решаването му;
2. използване на посредник при решаване на конфликт в училище;
3. консултиране на ученика с педагогически съветник;
4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;

5. създаване на условия за включване на ученика в занимания, съобразени с неговите интереси и потребности;

6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);

7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;

8. други дейности, определени в правилника за дейността на училището.

II. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

За учебната 2021/2022 година в училището се обучаваха 520 ученици от I до XII клас.

В хода на работата ни с тях бяха определени следните категории ученици:

- с изявени дарби;
попадащи в категорията „Деца в риск“;
- упражнили насилие и тормоз;
- от социално слаби семейства;
- със специални образователни потребности;

III. ЦЕЛИ НА ПЛАНА

1. Разработване и въвеждане на превантивни мерки за предотвратяване и противодействие на тормоза в училище:

- осъзнаване и оценка на проблема;
- оценка на възможностите на училищната общност да се справи с проблема и на необходимостта от привличане на специалисти ;
- създаване на координационен съвет в училище, който да планира, проследява и координира усилията за справяне с тормоза.

2. Въвеждане на защитна мрежа – единни правила и задължения за действие на всички служители в случаи на тормоз сред учениците

3. Създаване на Книга /Регистър/ за вписване на възникнали ситуации на тормоз

IV. Дейности за прилагане на механизма за противодействие на училищния тормоз между учениците

ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ ЗА ПРЕДОТРАТЯВАНЕ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА ПО НИВА

№	НИВО КЛАС	Срок	Отговорник
1.	Диагностика на учениците от I до XII клас с цел установяване степента, в която разпознават формите на насилие, видовете тормоз /въпросници, фокус групи от ученици и родители/.	м. XI	педагогически съветник и класните ръководители
2.	Запознаване с Механизма за противодействие на училищния тормоз между учениците в училището и разработените във връзка с него училищни програми.	м. XI	класни ръководители
3.	Дискусии по класове за изясняване пред учениците	през учебната	класни ръководители;

	значението на понятията „тормоз“ и „насилие“.	година	пед. съветник /при покана/
4.	Създаване пространство в класната стая, в което да се работи за формирането у децата на нагласи и социални умения, недопускащи насилие; отстояване на човешките права и проява на толерантност.	в хода на учебната година	кл. ръководители
5.	Диагностика на учениците и попълване на въпросници за установяване степента, в която учениците разпознават насилието.	в края на учебната година	педагогически съветници

№	НИВО УЧИЛИЩЕ	Срок	Отговорник
1.	Оценка на проблема с насилието чрез анкетното проучване или работа във фокус групи сред учениците.	м. XI	педагогически съветник
2.	Запознаване на родителите с Механизма за противодействие на училищния тормоз между учениците в училището и разработените във връзка с него училищни програми.	м. XI	класни ръководители
3.	Подобряване на системата от дежурства с оглед обхващане на местата, в които на етапа на оценка е установено, че се извършва тормоз.	постоянен	Зам.-директори
4.	Изработване на единен механизъм за реагиране при всяка проява на тормоз и насилие. Създаване на единен регистър на училището с описване на всяка ситуация на тормоз.	м. XI	Координационен съвет
5.	Изготвяне и презентирание на материали, които да фокусират вниманието на ученици, учители и родители върху проблема.	в хода на учебната година	класни ръководители, учители, Ученически съвет
6.	Обобщаване на всички предложения за правила на поведение и ценности от класовете и разработване на предложения за промени в Правилника за дейността на училището.	в края на учебната година	педагогически съветници
7.	Провеждане на групови и индивидуални срещи с родители и ученици за дискутиране въпросите: „Какво е насилие и тормоз? Как да го разпознаваме?“	в хода на учебната година	класни ръководители, учители, пед. съветници
8.	Осигуряване на реални партньорства с външни на училището служби, организации и специалисти.	в хода на учебната година	училищно ръководство
9.	Повишаване квалификацията на учителите и осигуряване планирани обучения, свързани с насилието и агресията сред учениците.	в хода на учебната година	училищно ръководство

№	НИВО ОБЩНОСТ	срок	отговорник
1.	Родителско съдействие за реализиране на училищни инициативи. Осъществяване срещи с родители, чиято професия е някоя от следните: психолог, социален работник, лекар, свещеник, журналист, спортист, музикант, художник и др.	в хода на учебната година	класни ръководители
2.	Анкетно проучване сред родители, ангажирани с проблема	в хода на учебната година	педагогически съветници и класни ръководители
3.	Родителско съдействие при въвеждане на защитната мрежа и справянето с конкретни ситуации на тормоз.	в хода на учебната година	педагогически съветници и класни ръководители
4.	Активно включване в ежемесечни родителски срещи	в хода на учебната година	класни ръководители
5.	За целите на индивидуалната подкрепа привличане като наставници на учители, обществени личности и други, които са пример за ученика	в хода на учебната година	педагогически съветници и класни ръководители
6.	Ангажиране членовете на Обществения съвет и Училищното настоятелство в дейности по превенция на агресията и тормоза сред учениците	в хода на учебната година	Зам.-директори

ЕДИННИ УЧИЛИЩНИ ПРАВИЛА ЗА ДЕЙСТВИЕ В СЛУЧАИ НА ТОРМОЗ СРЕД УЧЕНИЦИТЕ

Настоящите правила регламентират задълженията на всички служители, свързани със случаите на тормоз. Те са част от превантивните дейности, които се предприемат на равнище училище.

I. Задължения на персонала на училището

1. Педагогически съвет

- Приема настоящите правила на свое заседание, като неразделна част от Училищната програма за прилагането на механизъм за противодействие на училищния тормоз между учениците.

2. Координационен съвет

- Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на равнище училище;
 - Обобщава резултатите от оценката на тормоза в началото и в края на учебната година и запознава заинтересованите страни с обобщените резултати;
 - Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз;
 - Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата;

- Подпомага класните ръководители с материали и консултации, съдейства за организирането на периодични обучения на учителите по темата за насилието и тормоза.

3. Педагогически съветник

- Членове са на Координационния съвет за противодействие на тормоза в училище;
- Извършват оценката на тормоза в училище в началото и в края на учебната година и запознават класните ръководители с резултатите на съответния клас;
- Отговарят за воденето и съхранението на Дневника за регистриране на случаите на тормоз и съпътстващата документация;
- Участват в екипите за работа по случай и разработват програми за работа с деца в риск.

4. Класни ръководители

- Запознават учениците с процедурата за съобщаване на случаи на тормоз;
- Инициират приемането на правила и ценности на равнище клас, които поставят на видно място в класната стая;
- В плана на класа планират провеждането на дейности, свързани с формирането у учениците на нагласи и социални умения, недопускащи насилие;
- За всеки случай на насилие или тормоз попълват протокол, който предават на ресорния педагогически съветник;
- Участват в работата на екипа, сформиран по конкретен случай на ученик от класа;
- Информират родителите в началото на всяка учебна година за Училищната програма за противодействие на тормоза, както и за приетите Единни правила за действие в случаи на тормоз сред учениците;
- Информират родителите при всяка проява на тормоз, в която детето им е участник и за предприетите от училището мерки.

5. Всички учители

- Включват темата за насилието и тормоза в учебни единици, при които това е възможно;
- Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ;
- Познават и използват установената система за информиране и съобщаване за случаи на тормоз между учениците;
- Познават и прилагат правилата и последствията, приети от съответния клас и изискват от учениците да ги спазват.

6. Дежурни учители

- Стриктно спазват утвърдения от директора график за дежурство;
- Реагират според утвърдените процедури в ситуации на тормоз по време на дежурството;
- Докладват на училищното ръководство за всеки случай на тормоз.

7. Непедагогически персонал

- Полагат грижи за предотвратяване на прояви на насилие и тормоз в училищни помещения, за които отговарят;
- Познават основните принципи на действие в ситуации на тормоз и ги прилагат;

- Не допускат прояви на тормоз и насилие и съобщават за тях на класен ръководител, помощник-директор, директор.

II. Процедура за информиране и съобщаване на случаи на тормоз

- За ученици – жертва на тормоз е създадена форма за подаване на сигнал;
- Всеки класен ръководител може да договори с учениците си от класа и други форми и начини за съобщаване на случаи на тормоз в класа;
- Всеки учител и служител, наблюдавал случай на тормоз, е длъжен незабавно да информира училищното ръководство.

III. Процедури за регистриране, докладване и разглеждане на случаи на тормоз

Всеки учител или служител, станал свидетел на ситуация на тормоз или за която е получил сигнал /от ученик, родители ли друг служител от училището/ е длъжен да се намеси, за да прекрати ситуацията на тормоз.

Действия при регистриране случаи на тормоз и насилие

Ниво на тормоз	Отговор на училището	Документиране	Процедури за интервенция
<p>Първо ниво - ниско нарушаване на правилата</p>	<p>Действията се предприемат от класния ръководител, заедно с родител/и, като се предприема корекционна работа с ученика, група ученици или целия клас.</p> <p>При повторение на насилственото поведение или ако един и същ ученик е тормозен нееднократно, тогава се предприемат действия, предписани за ситуации от ниво второ или трето.</p>	<p>Ситуациите от първо ниво се документират от класния ръководител.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Откриване на ситуация на тормоз – събира се подробна информация за случилото се от всички участници. 2. Прекратяване на ситуацията и успокояване на всички участници. 3. Уведомяване на родители. 4. Консултации – провеждане на индивидуални разговори с участниците. При необходимост се провеждат в присъствието на педагогическия съветник. 5. Мерки и действия от страна на класния ръководител и намиране на решения. 6. Мониторинг на предприетите мерки и

			действия.
Второ ниво – повтаряне на едни и същи нарушения на правилата или допускане на нарушения с по-сериозни последици	Действията се предприемат от класен ръководител, педагогически съветник, представител на Координационния съвет, директор и родител. КС прави оценка на риска и се инициира индивидуална работа по случая.	Ситуацията се документира в Дневник за регистриране на случаите на тормоз.	1. Откриване на ситуацията. 2. Прекратяване на ситуацията и успокояване на всички участници. 3. Уведомяване на родител. 4. Уведомяване на РУО - Варна и по преценка ОЗД, органите на полицията. 5. Консултации. 6. Мерки и действия-работа с КС. 7. Мониторинг на предприетите мерки и действия.
Трето ниво – злоупотреба със сила и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота	Незабавно се уведомява РИО, ОЗД, и/или органите на полицията. Действията се предприемат от директор, заедно с КС, задължителното участие на родител и представители на институциите. Отговорът на училището може да включва насочване към МКБППМН и полицията, ОЗД и Община Белослав, съставяне на протокол за тормоз и възстановяване на щетата, включване на учениците в допълнителни програми, дейности и др.	Ситуацията се документира в Дневник за регистриране на случаите на тормоз. Предприема се интензивна работа, включваща всички участници, оценка на потребностите и план за действие.	1. Откриване на ситуацията и незабавно уведомяване на РИО – Враца, ОЗД, органите на полицията. 2. Прекратяване на ситуацията и успокояване на всички участници. 3. Уведомяване на родител. 4. Консултации и индивидуални разговори с участниците. 5. Мерки и действия от страна на КС, интензивна работа по случая и насочване на ученика и родителя към други институции, ако е необходимо. 6. Мониторинг на предприетите мерки и действия.

ВЪВЕЖДАНЕ НА ЗАЩИТНА МРЕЖА

Ниво на агресия	Отговор на училището и последващи действия
Ниско нарушение на правилата	Прекратяване ситуацията от класния ръководител – разговор с учениците, с родителите, възстановяване на щети.
Повтаряне на едни и същи нарушения на правилата	Разговор с родителите в присъствието на класния ръководител, педагогическия съветник и зам.-директорите по учебната дейност. Изготвяне протокол от разговора, възстановяване щетата от страна на виновника.
Сериозно – при злоупотреба със сила; при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, както на детето-жертва, така и на детето-извършител.	Насочване към МКБППМН и полицията, отдел „Закрила на детето” по силата на координационния механизъм. Разговор с родителите в присъствието на класния ръководител, педагогическия съветник и зам.-директорите по учебната дейност. Изготвяне протокол от разговора, възстановяване на щетата от страна на виновника, налагане наказателна мярка и изготвяне на корекционна програма.

- характеристики на различните възрасти и видове насилие;
- информация в помощ на заинтересованите от темата лица;

Програмата е приета на заседание на педагогическия съвет /Протокол № 17/09.09.2022 г/.